

Skrbnik

Australsko hrvatske društvene usluge

Dragi čitatelji

Pred nama je vrijeme Božićnih blagdana i novogodišnjeg slavlja, za mnoge najljepši dani u godini. Obitelj je na okupu, sve obaveze ostaju po strani, a blagdanska atmosfera uz obilje dobrog raspoloženja i lijepih želja, dio su svakog doma - ili bi trebali biti.

Pred nama je dakako i kraj još jedne godine, vrijeme kada se prisjećamo onoga što je prošlo, ali što se ne zaboravlja, što nas je učinilo onakvima kakvi jesmo. Godina koja je za nama bila je puna izazova za djelatnike Australsko hrvatskih društvenih usluga. Kako na najbolji mogući način, i sa ograničenim sredstvima, podmiriti bar neke od brojnih potreba naše zajednice, zvijezda je vodilja svih djelatnika ove organizacije. Koliko smo u tome uspjeli, vi ćete moći posvjedočiti. Koristim ovu priliku da Lindi, Rosie, Marini, Lily, Gordani, Teri, Senadi, Silvani, te svim radnicima koji skrbe za starije i nemoćne osobe i brojnim volonterima, izrazim priznanje i zahvalnost za njihovu požrtvovanost i trud koji su uložili tijekom ove godine. Jer – Australsko hrvatske društvene usluge bez njih ne bi bile ono što jesu.

U ime svih članova Upravnog odbora, svih djelatnika Australsko hrvatskih društvenih usluga, i u svoje osobno ime, želim vam Čestit i blagoslovljen Božić, a u Novoj 2011. godini puno zdravlja i osobne sreće.

Franci Buljat

*A kako smo nekad davno izgledale!
Pogodite tko je tko?! Strana 11.*

**Božić 2010
Prosinač 2010**

*Posjeta AHDU
hrvatskoj zajednici u
Ballaratu*

*Posjeta AHDU
hrvatskoj zajednici,
Mornington
Peninsula - Rye*

*Do staračkog doma u
5 koraka*

*Dodjela priznanja
polaznicima tečaja
hrvatskog jezika*

*Kako preživjeti
novogodišnju
veselicu?*

*Narodni običaji
vezani za Božić*

Božićni recepti

AHDU usluge

Posjeta hrvatskoj zajednici u Ballaratu

U nedjelju 4. srpnja djelatnice Australsko hrvatskih društvenih usluga (AHDU) posjetile su hrvatsku zajednicu u Ballaratu u cilju promidžbe jednog od niza programa ove organizacije.

Radi se o programu pod nazivom "Community partners program" ili Program partnerstva u zajednici, za koje je Ministarstvo zdravstva i skrbi za starije dodijelilo sredstva Australsko hrvatskim društvenim uslugama. Ovaj program namijenjen je starijim osobama iz naše zajednice i kroz njega im se nastoji omogućiti lakši pristup drugim organizacijama za brigu o starijim osobama.

Silvana Pavlovski je voditeljica ovog programa i zajedno s Franci Buljat, novom ravnateljicom organizacije, iskoristila je posjetu hrvatskoj zajednici u Ballaratu kako bi ih upoznala sa svime što moraju poduzeti prije samog odlaska u starački dom. Važno je da svi zainteresirani dobiju što više informacija, te da razumiju i znaju kako mogu pronaći posebne usluge. Zbog toga je izuzetno važno da takve informacije dobiju na svom materinjem jeziku.

Druženje u Ballaratu, u hrvatskom klubu "Stjepan Radić" bilo je izuzetno uspješno zahvaljujući zalaganju velečasnog Stjepana Gnječa, čija je ovo i župa, i predsjednika samog kluba gospodina Benita Duke, koji je organizirao ručak, i, uz velečasnog Gnječa, obavijestio sve zainteresirane.

Gospodin Boris Škontra bio je ljubazan podijeliti neke pojedinosti iz života hrvatske zajednice u Ballaratu, a vjerujemo da te iste pojedinosti doznajemo od prave osobe, budući da je on jedan od prvih Hrvata koji se doselio u Ballarat – i to davne 1956. godine.

On je vrlo aktivan član zajednice, savjetnik je multi-kulturalne zajednice pri općini Ballarat, aktivan je član Rotary kluba, i već 20 godina prevodi za potrebe policije.

Gospodin Škontra je i 45 godina bio, što u funkciji predsjednika a što tajnika hrvatskog društva "Stjepan Radić", koje se, kaže nam on, osnovalo 1. svibnja 1963., a na osnivačkoj skupštini u prostorijama George Hotela a bilo je 39 novih članova. Broj članova je varirao, no sada je na žalost jako malen. Gospodin Škontra izrazio je žaljenje zbog toga i želju kako bi ipak trebalo uključiti mlađu generaciju u rad hrvatske zajednice.

Društvo "Stjepan Radić" ima i boćarsko društvo koje se već oko šest godina redovito natječe s talijanskim klubom. Vrlo su uspješni, valja spomenuti, i zabilježili su već pet pobjeda, a prošle su godine uspjeli osvojiti prvo, drugo i treće mjesto.

Posjeta AHDU Mornington Peninsula

Još jedna posjeta Australasko hrvatskih društvenih usluga (AHDU) hrvatskoj zajednici Viktorije. Ovaj put se djelatnica Silvana Pavlovski, zadužena za Program partnerstva u zajednici, zajedno s Franci Buljat, ravnateljicom organizacije, pridružila članovima Australasko hrvatskog društvenog kluba Mornington Peninsula - Rye.

Mornington Peninsula Rye broji oko 145 članova. Sastaju se svaki vikend, u vrijeme australskih i hrvatskih državnih blagdana, a u periodu ljetnih praznika, od 25/12 do 26/01 otvoreni su svaki dan. Članovi se na taj način druže, igraju boće – postoji muška i ženska boćarska ekipa, igraju se karte. Vikendom ih se okupi u prosjeku između 30 i 50. Suraduju sa i posjećuju ostale hrvatske klubove u Melbourne-u i Viktoriji. Kažu nam nadalje članovi uprave kako su prije znali organizirati plesne večeri svakog mjeseca, no sada je to slučaj samo četiri puta godišnje. I članovi društva stare...

Ponedjeljak, 1. studenog, dan uoči tradicionalne konjske utrke Melbourne cup, nije mogao osvanuti ljepši i sunčaniji, a kud ćeš boljeg načina provesti poslijepodne nego li u društvu poznanika i prijatelja u klubu, kažu nam članovi. Dodali su da, budući da žive u Rye-u (raju – kako ga izgovaramo) i nije bilo teško "namjestiti" dobro vrijeme.

Evo nekoliko riječi i o samom društvu "Australian Croatian Social Club", koje je registrirano još od 1998. godine. Članovi hrvatske zajednice, svojim su sredstvima izgradili društvenu prostoriju i dva terena za boćanje na iznajmljenom zemljištu općine Mornington Peninsula Shire. Na samom ulasku u društvenu prostoriju stoji ploča na kojoj je urezan datum otvaranja prostorije, 19. studenog 2005. godine. Gospodin Frank Bosnich bio je predsjednik kluba do 31. studenog, kada ga je zamijenio gospodin Ivan Jurković. U razgovoru s njima dvojicom i gospođom Ljubicom Šango, sada tajnicom kluba, doznali smo da Australasko hrvatski društveni klub

1. Procjena Vaše potrebe za skrbi

Vašu potrebu za skrbi procijenit će tim zdravstvenih djelatnika - Tim za procjenu potreba starijih osoba (*Aged Care Assessment Service (ACAS)*).

Ova će procjena pokazati zadovoljavate li uvjete za skrb i njegu u staračkom domu, a vrijedi 12 mjeseci.

Timu za procjenu potreba starijih osoba (ACAS) može Vas uputiti Vaš liječnik, dom zdravlja, bolnica, obitelj, ili im se možete obratiti sami.

2. Odabir staračkog doma

Savezni informativni centri (*Commonwealth Carelink Centres*) i Tim za procjenu potreba starijih osoba (ACAS) mogu Vam dati potrebne informacije o staračkim domovima u Vašem kraju koji odgovaraju Vašim specifičnim potrebama za skrbi.

Možda ćete morati posjetiti više staračkih domova kako biste pronašli onaj koji će najbolje zadovoljiti Vaše potrebe.

Broj staračkih domova u koje se možete prijaviti nije ograničen.

3. Izračun troškova skrbi i njege u staračkom domu

Australska Vlada pomaže pri podmiranju nekih od troškova skrbi i njege u staračkom domu, no od Vas će se tražiti da platite *Dnevnu naknadu za skrb*, te eventualno i *Naknadu za smještaj*, ovisno o Vašim primanjima i imovini.

4. Prijava za skrb i njegu u staračkom domu

Potrebno je ispuniti prijavni obrazac za *stalnu* ili *kratkotrajnu* skrb i njegu u staračkom domu.

Obrazac možete dobiti od Vašeg Tima za procjenu potreba starijih osoba (ACAS), od Telefonske informativne službe o uslugama društvenih službi za starije (*Aged Care Information Line*), ili od Saveznog informativnog centra (*Commonwealth Carelink Centre*).

Svi podaci koje navedete u obrascu biti će povjerljivi. Prilikom prijave za mjesto u staračkom domu također ćete morati predočiti procjenu Tima za procjenu potreba starijih osoba (ACAS).

Starački će dom stupiti u kontakt s Vama kada će imati mjesto koje Vam može ponuditi.

5. Useljenje u starački dom

Prilikom useljenja u starački dom dobit ćete *stanarski sporazum* i *Dokument o pravima i obvezama stanara doma*. Porazgovarajte o ovom sporazumu sa svojom obitelji i prijateljima, ili se posavjetujte s pravnim savjetnikom prije no što ga potpišete.

Starački dom obavijestit će Vas o osobnim stvarima koje možete ponijeti sa sobom, o uslugama pranja rublja, rasporedima obroka, aktivnostima, te o fizičkom rasporedu prostorija doma.

Koordinator usluga skrbi razgovarat će o Vašim potrebama za skrbi s Vama, s Vašim skrbnikom, prijateljem ili članom obitelji u svrhu izrade individualnog plana skrbi. Osoblje će se također truditi podržati Vaše specifične kulturne i vjerske potrebe.

Za informacije općenito o brizi o starijim osobama, nazovite Informacije o brizi za stare osobe i za zajednicu (*Aged and Community Care Information Line*) na **1800 500 853** ili Savezni informativni centar (*Commonwealth Carelink Centre*) na **1800 052 222**.

Možete dobiti usluge Službe tumača i prevoditelja za pozive na ovaj broj. Pozivi su besplatni sa standardnih telefona. Pozivi s mobitela se naplaćuju po tarifama za mobitele.

Australsko hrvatske društvene usluge (AHDU) pružaju niz kulturno i jezično primjerenih usluga i programa:

Društvena skrb za starije osobe (CACP)

Program paketa društvene skrbi posebno je namijenjen osobama starijima od 65 godina koji žive u svojim domovima, a zbog složenih potreba zahtijevaju niz različitih usluga.

Za više informacija glede ovog programa kontaktirajte naše ljubazne djelatnice u uredima:

Footscray na 9689 5811, Marinu Rozić i Dandenong na 9791 6000, Gordanu Dudović.

Posredništvo

Kvalificirano i iskusno dvojezično osoblje AHDU pruža odgovarajuće usluge društvene skrbi za starije osobe i putem drugih agencija uz pristojnu naknadu.

Za više informacija obratite se Gordani ili Marini.

Partnerstvo u zajednici (CPP)

Ovaj program ukazuje na poteškoće s kojima se starije osobe hrvatskog podrijetla danas suočavaju u svezi pristupa ustanovama za skrb o starijim osobama.

Za sve informacije glede ovog programa kontaktirajte našu djelatnicu Silvanu u uredu AHDU - Dandenong na broj 9791 6000.

Program kućne i društvene skrbi (HACC)

U sklopu programa kućne i društvene skrbi AHDU pružaju slijedeće usluge: prijateljsko posjećivanje i planirane društvene aktivnosti.

Program prijateljskog posjećivanja (FVP) povezuje starije osamljene i mlade onesposobljene osobe sa dragovoljcima koji ih posjećuju u njihovim domovima radi druženja.

Za dodatne informacije možete kontaktirati Lily Šilić u uredu u Footscray-u na broj 9689 5811.

Planirane grupne aktivnosti (PAG) omogućuju usamljenim starijim osobama sudjelovanje u raznim društvenim aktivnostima.

Za ovaj program zadužena je naša djelatnica Senada Ekić koju možete kontaktirati u uredu u Footscray-u na 9689 5811.

Nastava engleskog jezika (ACFE)

Nastava engleskog jezika i poznavanja kompjutera za odrasle organizira se u zapadnim i sjeveroistočnim dijelovima Melbourne-a. Namijenjena je onima koji zbog situacije na poslu, traženja posla, ili želje za daljnjim školovanjem žele poboljšati znanje engleskog jezika.

Nastava hrvatskog jezika

Nastava hrvatskog jezika za odrasle organizirana je u zapadnim i sjeveroistočnim dijelovima Melbourne-a, za početni i srednji stupanj. Konverzacijski tečaj organizira se u centru grada.

Za više informacija nazovite Rosie u AHDU u Dandenong-u na broj 9791 6000.

Djelatnici AHDU

Glavna izvršna ravnateljica
Program paketa društvene skrbi—Footscray
Program paketa društvene skrbi—Dandenong
Program kućne i društvene skrbi (FVP)
Program kućne i društvene skrbi (PAG)
Partnerstvo u zajednici (CPP)
Nastava hrvatskog i engleskog jezika
Financije
Rad sa klijentima

Franci Buljat
Marina Rozić
Gordana Dudović
Lily Šilić
Senada Ekić
Silvana Pavlovski
Rosie Jurina
Teri Boon
Po dogovoru

Dodijela priznanja polaznicima tečaja hrvatskog jezika

Dana 12. kolovoza 2010., u prostorijama Konzulata Republike Hrvatske u Melbourne-u, svečano je obilježen uspjeh odraslih studenata, koji su u okviru Hrvatske medijske udruge i Australsko hrvatskih društvenih usluga završili 18 tjedana dug tečaj hrvatskoga jezika (prvi semestar).

Zahvaljujući gospođi Lindi Parić i Davidu Boonu, koji su ovaj tečaj hrvatskog jezika započeli davne 1985. godine, tečaj je živ, te aktualan i danas. Valja naglasiti da se svake godine upisuje između 15-25 studenata, koji imaju mogućnost učiti hrvatski u različitim stupnjevima – za početnike i one naprednije. Interesantna je činjenica da se radi o studentima od 18 do 55 godina, te da je i njihovo podrijetlo različito. Već nekoliko godina zaredom tečaj polaze Australci, te druga ili treća generacija Hrvata koji su rođeni u Australiji.

Nazočnim studentima na početku se obratio Generalni konzul Republike Hrvatske, gospodin Antun Babić, koji je pohvalio inicijativu da se svečana dodjela priznanja odvija u Konzulatu, te je osobno bio počašćen što je bio dio ove prekrasne večeri. On se obratio polaznicima tečaja te je pohvalio njihov interes za hrvatski jezik, kulturu i povijest. Naravno, naglasio je i potrebu da se ovakvi tečajevi i dalje organiziraju, što je vrlo važno za Hrvate u Australiji, a i za one u Hrvatskoj, kao i za multikulturalnu australsku zajednicu.

Nazočnima se obratio i gospodin John Šipek,

nedavno imenovani povjerenik Multikulturnog vijeća Viktorije, koji je također naglasio važnost učenja hrvatskoga jezika u Australiji i obećao pomoć i suradnju gdje god je to moguće.

Organizatorica i voditeljica programa bila je novoizabrana ravnateljica Australsko hrvatskih društvenih usluga, Franci Buljat.

Učiteljice prvog semestra bile su Silvana Kovačina i Nina Kovačina u Footscray-u i Marijana Pokrivač u Dandenong-u.

U ime učitelja studentima i gostima obratila se Nina Kovačina, koja je istakla trud svih studenata, te njihovu strast prema učenju hrvatskog jezika, i želju da kroz jezik upoznaju tradiciju, kulturu i ljepote Hrvatske. Uz domaće hrvatske kolače, nakon formalnog dijela, druženje u ugodnoj atmosferi se nastavilo. Bila je ovo prva dodjela priznanja ovakve vrste, izuzetno dobro prihvaćena od strane studenata i od strane Generalnog Konzulata Republike Hrvatske.

Hrvatski Festival

U nedjelju 27. lipnja 2010 u prostorijama Useljeničkog muzeja održan je Hrvatski festival, kojim su se Hrvati predstavili široj zajednici Viktorije.

Australsko hrvatske društvene usluge od samog su početka bile uključene u pripremu i organiziranje festivala, zajedno s drugim organizacijama u hrvatskoj zajednici, medijima i umirovljeničkim društvima.

Predstavljeno je hrvatsko narodno blago, nošnje, čipka, suveniri i slično, a organizacije su individualno predstavile svoj rad.

Za našu organizaciju ovo je bila jedinstvena prilika predstaviti sve ono što smo pružali i pružamo hrvatskoj zajednici u zadnjih 20 godina. Svi zaposleni u Australsko hrvatskim društvenim uslugama, s puno ponosa i predanosti, kroz niz programa, poput PAKETA DRUŠTVENE SKRBI ZA STARIJE OSOBE, PROGRAMA KUĆNE I DRUŠTVENE NJEGE I PROGRAMA PARTNERSTVA U ZAJEDNICI, skrbe za starije osobe kako bi se ovi osijećali manje izolirani.

Hrvatski festival ujedinio je hrvatsku zajednicu i zabilježio izuzetno velik broj posjetitelja.

Kako preživjeti novogodišnju veselicu?

Svi mi prelazak u drugu, novu godinu volimo dobro profeštati. Obično odemo na organiziranu zabavu, k prijateljima u grad ili jednostavno ostanemo kod kuće, ali ono što je u svakom od ovih scenarija zajedničko je dobra hrana i nekoliko "kapljica" vina ili druge omiljene pijače. No te "kapljice" često na naplatu stižu tek iduće jutro. Budite se, a glava vam puca, mučno vam je, smetaju vam glasni zvukovi... Čestitam! Patite od novogodišnjeg mamurluka! (Samo se nadam da je zabava bila toliko dobra, da barem sjećanje na nju uumanjuje patnje...)

Što se tiče lijekova za mamurluk, onaj u tableti (još) ne postoji, ali zato ih ima koliko hoćete iz narodne mudrosti koji se prenose s koljena na koljeno. Što biste trebali učiniti kako biste se riješili svih simptoma mamurluka? Donosimo pregleda najučinkovitijih, i onih malo manje učinkovitih, načina kako se riješiti glavobolje, vrtoglavice i mučnine jutro nakon fešte...

"Težački" doručak (jaja, špek, pršut, kulen i ostale slične delicije)

Hoće li upaliti? Moguće.

Zašto? Visokom udjelu masnoća biti će potrebno duže vremena da se razgradi, pa bi vam mogao teško pasti na želudac, ali će vam osigurati kalorije potrebne tijelu nakon "lude" večeri. Osim toga, jaja sadrže aminokiselinu cistein koja je izvrsna za rješavanja toksina iz tijela.

Voda

Hoće li upaliti? Da.

Zašto? Prije nego legnete popijte najmanje jednu čašu vode, iako vam možda neće lako kliznuti niz grlo. Zbog alkohola tijelo dehidrira, pa biste se ako popijete vodu trebali bolje osjećati iduće jutro. Kad se probudite svakih sat vremena popijte čašu vode i uskoro će vam biti puno bolje.

Sok od voća/frape

Hoće li upaliti? Da.

Zašto? Mamurluk je zapravo način na koji vam vaše tijelo kaže da je bez energije i da ga trebate napuniti. Sok od naranče ili nekog bobičastog voća dobar su izvor C vitamina i pomoći će vašoj jetri i ostatku organizma oporavak nakon naporne noći. Fruktoza će povisiti razinu šećera u krvi i neće vam se više vrtiti. Frappe od banana će vam koristiti jer je banana bogata magnezijem koji ublažava glavobolju, i ona je prirodni antacid koji će vam smiriti želudac.

Šalica kave

Hoće li upaliti? Ne.

Zašto? Alkohol dehidrira tijelo i posljedica toga je mamurluk. I kofein izaziva dehidraciju, tako ćete kavom samo pogoršati simptome. Vašem je tijelu potrebna voda.

Spavanje

Hoće li upaliti? Da.

Zašto? Zato što je najbolji lijek za mamurluk... vrijeme. Popijte vode i otiđite spavati. Što dulje odspavate, to ćete kraće morati trpiti svoj mamurluk.

Vježbanje

Hoće li upaliti? Da

Zašto? Energična šetnja ili plivanje u vaše će tijelo dovesti kisik koji potiče protok krvi u vaš mozak i brže riješava tijelo toksina. Iako vam je vježbanje vjerojatno zadnja stvar na pameti, probajte se prošetati i sigurno će vam biti bolje.

Obilni kalorični ručak

Hoće li upaliti? Da.

Zašto? Meso sadrži vitamin B, koji je odličan za revitalizaciju vašeg tijela. Krumpir je bogat vitaminom C koji će olakšati rad vašoj jetri, a zeleno povrće kao što su brokula zelje ili zelena salata su dobar izvor vitamina E koji pomaže detoksikaciju organizma. Samo izbjegavajte previše ulja koji usporava proces detoksikacije.

Tablete protiv bolova

Hoće li upaliti? Da, ali bi vam mogle više naštetiti.

Zašto? Znamo da će tablete protiv bolova pomoći vašoj glavobolji, ali razmislite... Vaša jetra je ta koja će "procesirati" te tablete, a ona je već preopterećena obrađivanjem svog tog alkohola kojeg ste popili. Osim toga, neke tablete mogle bi teško pasti na vaš sada osjetljiv želudac i izazvati još više problema.

Coca cola/ Pepsi

Hoće li upaliti? Ne.

Zašto? Šećer u piću će vam pomoći da nadoknadite onaj koji ste izgubili večer prije i neće vam se više toliko vrtjeti, ali Coca cola sadrži kofein koji izaziva suprotni efekt od onog koji vi želite, ona vas zapravo dehidrira.

Narodni običaji vezani za Badnjak

Kad govorimo o božićnim običajima, među najzanimljivijim i najbogatijima je Badnjak. Uz Božić kao vjerski i obiteljski blagdan nastali su brojni pučki običaji. Tim pučkim običajima božićno se svetkovanje prenosi iz bogoslužja i crkava u obični pučki život. Neki nemaju ništa zajedničko s Božićem dok je druge, iako pretkršćanskog podrijetla, kršćanstvo usvojilo i dalo im novo, vjersko značenje. Jedan od najkarakterističnijih običaja u nas je Badnjak — riječ dolazi od staroslavenske riječi koja znači »bdjeti«, »čuvati« — dan uoči Božića kad se jedno badnje drvo, u obliku stabla ili grane, unosi u kuću i loži na ognjištu, a drugo ostaje ispred kuće.

Do Badnjaka su morali biti završeni svi veći poslovi, sva je hrana trebala biti pripremljena, a kuća čista. Kuća se kitila zelenilom i ukrasima od papira, a bor se kitio obojanim orasima, jabukama (božićnicama), nanizanim košticama bundeve, ukrasima od tijesta i drugim ukrasima koje su sami ukućani izrađivali. Na Badnji dan spravlja se poseban kruh badnjača ili bogato ukrašen božićni kolač. Navečer nakon opremanja stola, domaćin je donosio slamu u kuću, koja se stavljala ispod stola i u križ na stol. Između slame na stolu moralo se staviti što više raznoraznog sjemenja i zrnja, i svega onog što su željeli da rodi iduće godine. U božićno vrijeme selom su obilazili koledari i pjevanjem koleda čestitali blagdane i rođenje Isusa.

Zašto se Božić slavi 25. prosinca?

Točan datum Kristova rođenja nije poznat, ali svetkovanje Božića potječe iz Rima, gdje ga je u 4. stoljeću uvela rimska Crkva. Prije tog vremena Božić se nije slavio. Iako nema povijesnog dokaza da se Isus Krist rodio baš toga dana, Crkva se odlučila za 25. prosinca, vjerojatno stoga što su kršćani željeli istisnuti pogansku svetkovinu Rođenja Nepobjedivog Sunca u čast Sunca, koja se slavila baš na taj dan. Značenje te svetkovine bilo je da Svjetlo pobjeđuje Tamu, jer nakon zimskog solsticija, Sunce opet ostaje sve duže na obzorju, od tog vremena dani postaju dulji, a noć kraća. Iz Rima slavljenje se Božića vrlo brzo proširilo i na Zapad i na Istok. U vrijeme pape Grgura Velikog 390-406. godine uveden je poseban liturgijski običaj služenja tri božićne mise — ponoćke, zornice i dnevne, svake u drugoj crkvi. S vremenom je taj običaj protegnut na cijelu Crkvu. Kod nas odlazak na ponoćnu misu, ponoćku, ima posebno značenje i poseban je običaj.

Jaslice i raznim likovima, kuglicama i svjećicama ukrašeno božićno drvce nezaobilazni su simboli slavljenja Božića. Običaj kićenja božićnog drvca vuče svoje podrijetlo iz Strasbourga od 17. stoljeća nadalje, a odatle se proširio Njemačkom, Bavarskom i Austrijom i stigao do naših krajeva.

O Božiću se prekida post koji je trajao tijekom prosinca i stol je bogatiji i obilniji. Promjenom društvenih i gospodarskih prilika mnogi su božićni običaji nestali ili su se prilagodili novim uvjetima pa je u današnje komercijalizirane doba Božić, pogotovo u zapadnom svijetu, poprimio više laičko nego vjersko značenje. Ipak, ljudi sve više traže utjehu i spas u duhovnosti tog blagdana moleći se za mir, sreću i solidarnost među ljudima dobre volje.

Tradicionalno božićno jelo

BAKALAR NA BIJELO

POTREBNI SASTOJCI:

400 g bakalara

4 krumpira

5 režnjeva
češnjaka

100 ml bijelog
vina

2 žlice peršina

maslinovo ulje

sol i papar

Opis:

Otkrivamo vam još jednu veliku kuharsku tajnu. Bakalar na bijelo tradicionalan je, ali ne i samo dalmatinski recept. Intenzivni okus i miris bakalara i češnjaka razblažuje se krumpirom, tako što se sve zajedno izmiksa u finu pastu. Ako zaista želite uživati, bakalar na bijelo jedite na prepečenoj kriški kruha.

Priprema:

Bakalar, preko noći, namočimo u vodi. Izvadimo ga i stavimo kuhati u lonac s hladnom vodom. Za to vrijeme, u zasebnom loncu skuhamo krumpir, ogulimo ga i narežemo na tanke ploške. Kada bakalar omekša, očistimo ga od kože i kostiju, a meso natrgamo. U tavi, na vrućem maslinovom ulju, pržimo sjeckani češnjak i čim zamiriše dodamo natrgani bakalar, podlijemo vodom od kuhanja, da prekrije sastojke, bijelim vinom i sve zajedno kuhamo na laganoj vatri 2-3 minute. Zatim sastojke premjestimo u multipraktik, začinimo solju i paprom, dodamo narezan krumpir, sjeckani peršin i sve zajedno izradimo u jednoličnu i glatku smjesu. Prije posluživanja bakalar poprskamo s malo maslinovog ulja i poslužimo uz pecivo ili prepečeni kruh.

Božićni kolač

FRITULE

POTREBNI SASTOJCI:

500 g brašna

20 g kvasca

2 jaja

80 g grožđica

50 g šećera

25 g šećera u prahu

20 g maslaca

1,5-2 dl mlijeko

0,5 dl rakije

kora od limuna

sol

5 dl ulja za prženje

Priprema:

U posudu staviti prosijano brašno, sol, žumanjke, šećer, grožđice, rastopljeni maslac, pola količine rakije i naribanu koricu limuna. U posebnoj posudi rastopiti malo šećera i kvasac u 1 dl mlijeka i ostaviti na toplom da se kvasac digne. Tada ga isto dodati u brašno i doliti još toliko mlijeka da tijesto bude tako mekano da se može vaditi žlicom. Kuhačom dobro izmiješati tijesto i stavljati da se prži u vruće ulje. Kod prženja svaki komad okretati da sa svih strana porumeni. Pržene fritule posložiti na tanjur, poprskati preostalom rakijom i posipati šećerom u prahu.

NOVA GODINA

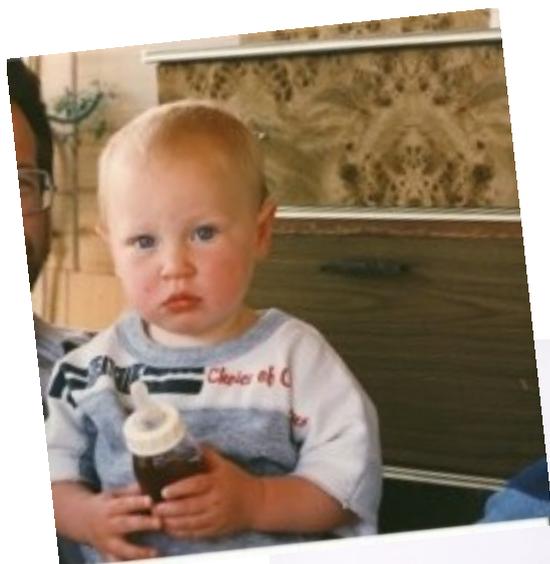

Da je Nova godina nekoć počimala na Božić kazuje i naziv za taj dan u nekim hrvatskim krajevima gdje se i danas naziva Mali Božić ili Mladi Božić. Taj običaj vuče korijen od vremena kad se i Nova godina slavila 25. prosinca. Tek se kroz 16./17. stoljeće provodi razdvajanje i Nova godina se opet pomiče na 1. siječnja, kako je svetkujemo i danas. Obiteljsko svetkovanje Nove godine vrlo je slično božićnom, s time da je Božić okrenut užoj obitelji, a Nova godina rodbini i prijateljima. Danas je iščekivanje Nove Godine izgubilo značajku obiteljskog blagdana, ne samo u gradu nego i na selu. Nisu se sačuvala ni stara čestitanja koja isprepliću poruku o događaju Božića s novogodišnjim dobrim željama članovima obitelji i njihovom materijalnom dobru. Suvremeno slavljenje Nove godine je opće; pripada svima, a ne samo kršćanima. Kako su narodni običaji gotovo zamrli, valjalo bi u tom slavljenju razvijati ljudske vrednote; osobito u čestitanju. Treba početi od činjenice da čestitanje popraća redovito gesta rukovanja, stisak ruku, a i ljubljenje uz riječi:

Sretna Vam Nova godina!

Koga možete prepoznati?

Radno vrijeme tijekom Božićnih Blagdana

Naš ured će biti zatvoren od 13.00 sati **24. prosinca 2010.** do **4. siječnja 2011.**

AHDU lokacije

*40 Pickett St,
FOOTSCRAY, 3011*

*Tel: 9689 5811
Fax: 9689 8419*

*Prvi Kat, 128-130 Walker St,
DANDENONG, 3175*

*Tel: 9791 6000
Fax: 9791 6011*

*Email: services@accs.asn.au
Website: www.accs.asn.au*

